

Napoleon HILL

MAŠTYK IR BŪK TURTINGAS!
SUKLESTĖK PER METUS

TURINYS

MAŠTYK IR BŪK TURTINGAS!

Pradžios žodis	13
Ižanga	17
Mintys yra materialios	22
Pirmas žingsnis turtų link: TROŠKIMAS	32
Antras žingsnis turtų link: TIKĖJIMAS	43
Trečias žingsnis turtų link: SAVITAIGA	49
Ketvirtas žingsnis turtų link: SPECIALIOSIOS ŽINIOS	53
Penktas žingsnis turtų link: VAIZDUOTĖ	60
Šeštas žingsnis turtų link: PLANAVIMAS	68
Septintas žingsnis turtų link: SPRENDIMAS	89
Aštuntas žingsnis turtų link: ATKAKLUMAS	97
Devintas žingsnis turtų link: KOMANDOS JĖGA	109

Dešimtas žingsnis turtų link: SEKSUALINĖS ENERGIJOS TRANSFORMACIJA	114
Vienuoliktas žingsnis turtų link: PASAŪMONĖS GALIA	128
Dvyliktas žingsnis turtų link: SMEGENYS	133
Tryliktas žingsnis turtų link: ŠEŠTASIS POJŪTIS	138
Šešios baimės šmėklos	144
Veiksmų vadovas	168
Patikrinkite savo sugebėjimus praturtėti	193

SUKLESTĖK PER METUS

Pradžios žodis	211
Įžanga	214
1 SAVAITĖ Plaukdamas pasroviui, į sėkmę neatplauksi	217
2 SAVAITĖ Išmokite gyventi taip, kaip norite	219
3 SAVAITĖ Įkvėpkite save sėkmei	222
4 SAVAITĖ Vieni džiaugiasi sėkme, kiti patiria nesėkmę... Kodėl?	225
5 SAVAITĖ Stiprybę ugdo kova	227
6 SAVAITĖ Nuoširdumas	229
7 SAVAITĖ Viltis	231
8 SAVAITĖ Kantrybė	233
9 SAVAITĖ Lankstumas	235
10 SAVAITĖ Entuziazmas	237
11 SAVAITĖ Patrauklumas	240
12 SAVAITĖ Pasitikėkite savimi	242
13 SAVAITĖ Puoselėkite humoro jausmą	244
14 SAVAITĖ Mokėkite parodyti save	246
15 SAVAITĖ Turėkite savo tikslą	248

16 SAVAITĖ	Būkite veiklus	250
17 SAVAITĖ	Dirbkite mėgstamą darbą	253
18 SAVAITĖ	Gaukite paaukštinimą	255
19 SAVAITĖ	Kaip vienas žmogus gavo paaukštinimą	258
20 SAVAITĖ	Ištieskite pagalbos ranką	260
21 SAVAITĖ	Sutarkite su kitais	263
22 SAVAITĖ	Leiskite, kad kiti padėtų jums pasiekti sėkmę	265
23 SAVAITĖ	Priimkite kitų pagalbą	267
24 SAVAITĖ	Dirbkite su savo komanda	270
25 SAVAITĖ	Nuolankumas	272
26 SAVAITĖ	Pirmiausia įtikinkite save	274
27 SAVAITĖ	Prabuskite ir pažinkite savo teigiamąją pusę	277
28 SAVAITĖ	Požiūrio galia	280
29 SAVAITĖ	Išsaugokite teigiamą požiūrį	282
30 SAVAITĖ	Būkite optimistas	284
31 SAVAITĖ	Valdykite savo požiūrį	286
32 SAVAITĖ	Teigiamo požiūrio vertė	288
33 SAVAITĖ	Tegul jūsų įpročiai tarnauja jums	290
34 SAVAITĖ	Būkite išmintingi	292
35 SAVAITĖ	Galvokite kūrybiškai	295
36 SAVAITĖ	Susitelkimas	297
37 SAVAITĖ	Domėkitės naujovėmis	299

38 SAVAITĖ	Palaimos, kurias suteikia pralaimėjimas	301
39 SAVAITĖ	Mokykitės iš pralaimėjimų	303
40 SAVAITĖ	Nugalėję baimę pasiekite sėkmę	306
41 SAVAITĖ	Tikėkite sėkme	308
42 SAVAITĖ	Neįsileiskite nesėkmių	310
43 SAVAITĖ	Skausmas gali tapti palaima	312
44 SAVAITĖ	Pažvelkite į veidrodį	314
45 SAVAITĖ	Jūsų jėgos šaltinis	316
46 SAVAITĖ	Naudokitės nenugalima jėga	318
47 SAVAITĖ	Dėkokite kiekvieną dieną	320
48 SAVAITĖ	Kaip įgyti dvasios ramybę	322
49 SAVAITĖ	Palaima	324
50 SAVAITĖ	Nei daug, nei mažai	326
51 SAVAITĖ	Ar tai jūsų portretas?	328
52 SAVAITĖ	Tikėjimo galia	330

PRADŽIOS ŽODIS

Knygos „Mąstyk ir būk turtingas“ stebuklai

*Stebuklas – tai nuostabus, neįtikėtinas,
nepaprastas įvykis, daiktas ar pasiekimas*

Šiandien išaušo svarbi jūsų gyvenimo diena. Kodėl? Jūs pradėjote skaityti daktaro Napoleono Hilo knygą *Mąstyk ir būk turtingas*. Ji man buvo labai reikšminga. Tikiuosi, jog ir milijonams kitų žmonių šis kūrinys taps gyvenimo vadovu ir tikru stebuklu.

Kas yra stebuklas?

Stebuklas – tai smarkiai motyvuoto žmogaus ar grupės pasiekimas... kuris iš pirmo žvilgsnio atrodo neįmanomas. Pirmiausia užgimsta mintis, vėliau atsiranda motyvacija, paskui – veiksmai. Galima įgyvendinti visus tikslus, jei tik jie neprieštarauja visatos dėsniams ir Dievo valiai.

Papasakosiu jums apie vyrą, gimusį be kojų, kuris suvokė pagrindines šios knygos taisykles ir jomis pasinaudojo. Dabar jis ryžtingai žengia savo „nepasiekiamo“ tikslo link.

Žmogaus galimybių centras (*Human Resources Center*) už pagalbą žmonėms su negalia apdovanojo poną Henri Viskardį (*Henry Viscardi*) „Auksiniu Napoleono Hilo medaliu“. Kai Viskardžiui buvo suteiktas žodis, jis šlubčiodamas, tačiau aukštai iškėlęs galvą priėjo prie pakylės ir tarė:

„Širdingai dėkoju už apdovanojimą, kuris pavadintas tokio iškilaus žmogaus vardu. Nuoširdžiai džiaugiuosi šiuo

medaliu dėl daugelio priešasčių. Aš gimiau be kojų. Sep-tynerius gyvenimo metus praleidau labdaringoje ligoninėje. Iki 27-erių neturėjau protezų, su kuriais vaikštau dabar. Visus tuos metus aš karštligiškai stengiausi išgyventi, nors maniau esąs siaubingai sužalotas vaikas, o vėliau – išsigimęs jaunuolis. Kartą paklausiau motinos, kodėl aš toks gimiau? Ir štai ką ji papasakojo: atėjus metui, kai žemėje turėjo gimti dar vienas neįgalus kūdikis, Dievas sukviėtė savuosius patarėjus. Jie turėjo nuspręsti, kuri šeima susilauks tokio nelaimingojo vaikelio. Ir Dievas tarė: ‘Manau, jog Viskardžių šeima gražiai elgsis su neįgaliu mažyliu’.

Tą patį galiu pasakyti ir apie mūsų valstybę. Amerika – šalis, kurią myliu. Čia susiformavo mano idealai, jie man leidžia jaustis laisvam, pačiam spręsti savo likimą... *esu lygus tarp lygių, o ne ligonis*. Kurioje kitoje šalyje aš galėčiau būti nepriklausomas, vesti mylimą moterį, jaustis savo gyvenimo valdovu ir turėti savo verslą? Prabėgo nemaža laiko nuo tada, kai vienas gydytojas pakeitė mano likimą. Tas žmogus leido man pirmą kartą gyvenime atsistoti su protezais. Ir vaikštau su jais iki šiol. Anuomet, beje, neturėjau pinigų. Gydytojas man pasakė: „Aš padėjau tau, o dabar tu pagelbėk kitam vilties netekusiam žmogui. Tai bus tavasis užmokestis.“ Aš jam prižadėjau ir kartoju jums: kol pasaulyje bus bent vienas neįgalus žmogus, pasiryžęs mesti iššūkį likimui ir neketinantis nuolankiai vegetuoti už valstybės skiriamą pašalpą, aš visomis išgalėmis jam padėsiu. Atminkite štai ką: **viltis yra pareiga, o ne prabanga**. Tikėti – tai ne tas pats, kas svajoti... Tikėti – vadinasi, svajones paversti tikrove. *Palaiminti tie, kurie svajoja ir iš visų jėgų stengiasi svajones įgyvendinti*.

Aš nenoriu gyventi kaip kiti. Aš turiu teisę būti kitoks. Stengiuosi, kad man sektųsi, neieškau saugios vietos. Noriu protingai rizikuoti, trokštu svajoti ir kurti, klysti ir sulaukti sėkmės. Savo gyvenimo niekada neiškeisiu į socia-

linę pašalpa. Savo laisvės neparduosiu. Tai mano iš praejusių kartų paveldėta teisė: stovėti tvirtai ir išdidžiai, be baimės galvoti ir veikti, mėgautis savo kūrybos bei veiklos vaisiais. Aš turiu teisę drąsiai žvelgti į pasaulį ir tarti: „Tą padariau Aš.“

Siunčiu jums vieną palinkėjimą. Jį skiriu neįgaliesiems. Pakaktų, jog palinkėčiau sėkmės ir laimės gyvenime, tačiau tai pernelyg paprasta. Todėl aš jums linkiu, kad likusieji jūsų gyvenimo metai būtų **prasingi**. Tai ir man, ir jums, ir milijonams neįgaliųjų reiškia štai ką: būkite amerikiečiai.“

(ŠTAI ČIA IR YRA TIKRASIS STEBUKLAS!)

Knygos „Didingoji manija“ stebuklas

Prieš daugelį metų per naktį perskaičiau Loido Duglo knygą *Didingoji manija* (Lloyd C. Douglas, *Magnificent Obsession*). Ryte tvirtai nusprendžiau, jog ši knyga skirta man. Mano tikslas visada buvo, yra ir bus **pasaulį, kuriame gyvena dabartinės ir gyvens ateinančios kartos, padaryti geresnį**.

Mano dukra Dona Stoun (Donna Stone) perskaitė *Mąstyk ir būk turtingas*. Ji perprato knygoje išdėstytus principus ir pajuto įkvėpimą įgyvendinti *neįgyvendinamą svajonę*.

Manoma, jog blogas elgesys su vaikais retas reiškinys, jis esą būdingas tik vargingoms šeimoms. Tačiau nedidelė grupelė profesionalų, keletas tėvų ir mano duktė tvirtino priešingai. Ir jie buvo teisūs! Dona manė, jog *net vienas ižeistas ir pažemintas vaikas yra pernelyg daug!* Būtina užkirsti kelią vaikų išnaudojimui.

Mano duktė, mąstydamą kūrybiškai, rado išeitį: reikia įsteigti Nacionalinį vaikų teisių apsaugos komitetą. Dona šiam sumanymui paskyrė begales laiko ir pinigų. Čikagoje ji įkūrė Komiteto centrą, o visoje šalyje – jo skyrius. Mano duktė sulaukė Nacionalinės reklamos tarybos paramos – laikraščiai, žurnalai, televizija ir radijas papasakojo amerikiečiams apie **blogą elgesį su vaikais ir paragino juos šito nedaryti**.

Kryptingo mąstymo stebuklas

Kompiuteris, jei žinote, funkcionuoja panašiai kaip mūsų smegenys ir nervų sistema. Taigi mūsų vidinis „kompiuteris“ gali *nukreipti mūsų mintis, valdyti emocijas ir lemti likimą*. Norėdami išsiugdyti toki nuostabų gebėjimą, privalote už tai sumokėti, o mokėti reikės savo **laiku!** *Kasdien 30 minučių kryptingai mąstykite, dėmesį kreipkite tik į savo tikslą. Mąstykite tik apie tai, ko jūs norite, ir meskite iš galvos tai, ko nenorite arba kas jums yra nemalonu.*

Knygos „Mąstyk ir būk turtingas“ stebuklas

Kodėl paėmėte į rankas šią knygą? Ieškote idėjų, kaip pataisyti verslo reikalus? išspręsti asmenines problemas? rasti svarbiausią gyvenimo tikslą? apskritai pakeisti savo likimą? Čia jūs perskaitysite, kaip panaudoti neribotas proto galimybes, kaip realizuoti savas galias. Ši knyga išmokys jus gyvenimą paversti stebuklu. Napoleono Hilo filosofija patikrinta laiko. Tą jau įrodė milijonai žmonių!

Ši diena – viena svarbiausių jūsų gyvenime! Visos idėjos įgyvendinamos. Pasitikėkite savo protu. Kokie stebuklai prasidės, kai perskaitysite knygą *Mąstyk ir būk turtingas*? Visi! Atminkite: jūs galite pasiekti visa, kas neprieštarauja visatos dėsniams, Dievo įstatymams ir žmogaus teisėms.

W. Clement Stone

IŽANGA

KIEKVIENAME ŠIOS KNYGOS SKYRIUJE AŠ KALBU APIE PASLAPTĮ, KURI PADEDA UŽDIRBTI PINIGŲ. Pažinę šią paslaptį, praturtėjo šimtai žmonių. Ir jų biografijas aš esu išstudijavęs.

Daugiau nei prieš pusę amžiaus mano dėmesį į tą paslaptį atkreipė Endriu Karnegis (Andrew Carnegie). Šis pagyvenęs, meilaus veido škotas mestelėjo man, tuo laiku dar berniūkščiui, tą mintį lyg tarp kitko, tada atsišliejo krėsele ir išmeigė į mane akis – jam rūpėjo sužinoti, ar man pakaks nuovokos iki galo suprasti jo žodžių svarbą.

Įsitikinęs, jog suvokiau esmę, jis pasidomėjo, ar norėčiau jo paslaptį atskleisti pasauliui – žmonėms, kurie jos nežinodami gali niekada nepasiekti sėkmės. Tai truksią, pridūrė jis, dvidešimt, o gal ir daugiau metų. Sutikau. Ir padedamas Endriu Karnegio, savo pažadą tesėjau.

Mano knyga yra apie tą paslaptį. Ir apie žmones, kurie ją pasinaudojo. Endriu Karnegis nusprendė, kad magiškas receptas, sukrovęs jam turtus, turi patekti į žmonių rankas, idant šie irgi išmoktų „daryti“ pinigus. Jis tikėjosi, jog, atsižvelgdamas į kiekvienos profesijos atstovų gyvenimo patirtį, sugebėsiu atskleisti jo patarimų veiksmingumą. Karnegis, be to, buvo įsitikinęs, jog sėkmės receptas turėtų būti įtrauktas į visų mokyklų bei universitetų programas. Jeigu jis būtų tinkamai dėstomas ir stu-

dijuojamas, mokymo sistemą sukrestų esminiai pokyčiai, o studijų laikas sutrumpėtų mažiausiai dvigubai.

Tikri pasakojimai apie nuostabią paslapties jėgą

Skyriuje „Tikėjimas“ jūs perskaitysite kelias nepaprastas istorijas, kurios liudija, kad sėkmės receptas gali padėti *visiems, kurie yra pasirengę juo pasinaudoti.*

Štai Čarlzas Maiklas Švabas (Charles Michael Schwab), pasinaudojęs tuo receptu, susikrovė didžiulius turtus ir juos su kiekviena diena gausino. Karnegio receptas padėjo jam uždirbti maždaug *šešis šimtus milijonų dolerių.*

Turbūt jau supratote, ką ši knyga gali jums duoti... su sąlyga, aišku, *jeigu patys žinote, ko norite iš gyvenimo.*

Kaip ir tikėjosi Karnegis, tūkstančiai žmonių, vyrų ir moterų, pažino šią paslaptį bei ją pasinaudojo. Vieni užsidirbo pinigų ir tapo turtingi. Kitiems stebuklinga receptas praverė šeimose – ten įsivyravo taika ir ramybė.

Arturas Nešas (Arthur Nash), siuvėjas iš Cincinačio, Karnegio receptą išbandė su savo bankrutuojančiu verslu – jo įmonė atgimė ir suklestėjo. Nors Nešo jau nebėra tarp gyvųjų, jo įmonė klesti iki šiol. Eksperimento sėkmė buvo tokia akivaizdi, jog žurnalistai pralobo vien todėl, jog rašė straipsnius apie jį.

Dalaso gyventojas Stiuartas Ostinas Vijeras (Stuart Austin Wier) taip pat pažino sėkmės paslaptį. O pažinęs, jis metė senąją amatą ir ėmė studijuoti teisę. Ar jį lydėjo sėkmė? Apie tai jūs perskaitysite knygoje.

Paslaptis, apie kurią kalbu, šioje knygoje minima mažiausiai šimtą kartų. Vis dėlto tikslaus jos apibūdinimo neaptiksite. Manychiau, naudingiau ją aprašyti užuominomis, kad visi, kurie yra pasirengę ir trokšta ją atskleisti, patys atrastų konkrečią formuluotę. Štai kodėl Karnegis stebuklingąjį receptą man nupasakojo bendrais bruožais ir nesigilindamas į smulkmenas.

Kas turi ausis, teklauso

Jeigu pasiryžote pasinaudoti paslaptimi, po dalį jos rasite kiekviename knygos skyriuje. Nesakysiu, kaip nustatyti, ar esate pasirenę sužinoti paslaptį ir ja pasinaudoti. Jeigu visko nesužinosite savarankiškai, neteksite daug galimybių.

Paslaptis padėjo dvidešimt aštuntajam Amerikos prezidentui Vudrou Vilsonui (Woodrow Wilson) vadovauti šalies armijai per Pirmąjį pasaulinį karą. Paslaptis buvo perduota kiekvienam kareiviui prieš šiam išvykstant į mūšių laukus. Taip pat ta paslaptis padėjo Vilsonui rinkti lėšas, reikalingas karo pramonei.

Išskirtinis paslapties bruožas yra tas, jog savarankiškai ją atskleidęs žmogus būtinai nutvers už uodegos sėkmės paukštę. Jeigu abejojate, perskaitykite paslaptį sužinojusių žmonių vardus, pasidomėkite jų biografijomis ir patys tuo įsitikinsite.

Suprantama, niekas neduodama veltui.

Paslaptis, apie kurią kalbu, jums bus perduota tik tada, kai sumokėsite atitinkamą kainą. Tiesą sakant, toji kaina yra neapsakomai maža, lyginant su tikrąja paslapties verte. (Kurie nuoširdžiai nesiekia sužinoti paslapties, jos nenusipirks už jokių pinigų.) Ir dar: paslaptis susideda iš dviejų dalių, kurių vieną jau žmogus žino, jei tik jis tą paslaptį pasiryžęs sužinoti.

Paslaptis padeda visiems. Čia išsilavinimas nėra svarbus. Štai Tomas A. Edisonas (Thomas A. Edison) pažino šią paslaptį ir tapo pasaulinio garso išradėju, nors mokykloje jam nesisekė.

Edisono partneris Edvinas S. Barnis (Edwin C. Barnes) taip pat sužinojo paslaptį ir puikiai ja pasinaudojo. Jis susikrovė milijoniškus turtus ir pasitraukė iš aktyvios veiklos dar būdamas jaunas. Pirmojo skyriaus pradžioje sužinosite šios istorijos smulkmenas. Tai turėtų jus įtikinti, kad turtai nėra nepasiekiamas dalykas, o jūs galite siekti pačių didžiausių tikslų. Jūsų laukia pinigai, garbė, pripažinimas ir laimė – tik būkite ryžtingi.

Iš kur aš visa tai žinau? Atsakymą rasite knygoje. Galbūt tai atsitiks, kai skaitysime pirmąjį skyrių, o gal tik tada, kai knygą perskaitysime iki galo... ir tada sušuksite: „Štai toji paslaptis!“

Per dvidešimt metų aš išstudijavau gausybės žymių žmonių patirtį. Daugelis jų pasinaudojo pono Karnegio paslaptimi ir įgijo didžiulius turtus. Čia keletas tų žmonių: pramoninkas Henris Fordas (Henry Ford), 26-asis JAV prezidentas Teodoras Ruzveltas (Theodore Roosevelt), kramtomosios gumos gamintojas Viljamas Riglis jaunesnysis (William Wrigley Jr.), religinis lyderis ir politikas Džonas Vanameikeris (John Wanamaker), filosofas ir rašytojas Elbertas Habardas (Elbert Hubbard), oreivis Vilberis Raitas (Wilbur Wright), išradėjas ir pramoninkas Džordžas Parkeris (George S. Parker), mokslininkas Deividas Staras Džordanas (David Starr Jordan), pramonininkas Henris Dohertis (Henry L. Doherty), žurnalistas Arturas Brisbenas (Arthur Brisbane), pramonininkas Džordžas Istmenas (George Eastman), 27-asis JAV prezidentas Viljamas Hovardas Taftas (William Howard Taft), išradėjas Aleksandras Grehamas Belas (Alexander Graham Bell), išradėjas Tomas Alva Edisonas, pramonininkas, saugių skutimosi peiliukų gamintojas Kingas Žiletas (King Gillette), politikas Džordžas Aleksandras (George Alexander)...

Čia paminėjau tik keletą visame pasaulyje žinomų amerikiečių, pasinaudojusių Endriu Karnegio patarimu. Nesutikau nė vieno, kuris, vadovaudamasis šia paslaptimi, pasirinktoje veiklos srityje nebūtų pasiekęs gerų rezultatų. Taip pat negalėčiau pateikti nė vieno pavyzdžio, kuris įrodytų, jog paslapties nežinantis žmogus praturtėjo ar kaip kitaip pasižymėjo. Todėl galiu tvirtinti, jog Karnegio paslaptis yra nepalyginamai svarbesnė nei žinios, kurias įgyjame oficialiose mokymo įstaigose.

Beje, kas yra oficialusis išsilavinimas? Į šį klausimą jūs taip pat rasite atsakymą šios knygos puslapiuose.

Lemiamas gyvenimo posūkis

Tuojau paslaptis, apie kurią nuolat kalbu, iššoks iš knygos puslapių ir atsiskleis jums prieš akis! Tik būkite pasirengę. Tada

pažinsite paslaptį, vos tik ją pamatę. Nesvarbu, kada tai įvyks – kai skaitysite pirmuosius puslapius ar paskutinius. Tada padėkite knygą į šalį ir pakelkite taurę šampano, nes tai bus lemiamas jūsų gyvenimo posūkis.

Nepamirškite, kad ši knyga pagrįsta tikrais įvykiais, o jos uždutis – perteikti tiesą, kuri visiems pasirengusiems gali parodyti ne tik *ka*, bet ir *kaip* daryti!

O dabar, kol dar neperskaitėte pirmojo skyriaus, leiskite duoti jums užuominą, kuri padės atpažinti Endriu Karnegio paslaptį: *visi turtai, visos didžiosios gyvenimo pergalės prasidėjo vien nuo minties apie tai!* Jeigu esate pasirengę pažinti paslaptį, tai žinokite, jog vieną jos dalį jūs jau turite. Antrąją suvoksite tuomet, kai jūsų protas bus pasirengęs ją priimti.

Napoleon Hill